

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ**

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

КУРСОВА РОБОТА

на тему:

«Організаційна структура державного управління»

студента 3 курсу, групи 3-АПУА
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування»

Арцибашева Володимира Дмитровича

Керівник: к.н. держ. упр., Заболотний А.В.
Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____
Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____
Підпис Прізвище та
ініціали

_____ (_____
Підпис Прізвище та ініціали

Вінниця-2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ.....	5
1.1. Визначення понять "державне управління" та "організаційна структура"	5
1.2. Загальні принципи побудови організаційної структури.....	6
1.3. Функціональні та територіальні принципи державного управління.....	9
1.4. Форми організаційної структури державного управління	15
РОЗДІЛ 2. ІСТОРИЧНИЙ НАРИС ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	19
2.1. Розвиток державного управління в історичному контексті	19
2.3. Вплив політичних, економічних та соціокультурних чинників на організаційну структуру..	26
РОЗДІЛ 3. СУЧАСНИЙ СТАН І НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	29
3.1. Сучасний стан організації державного управління.....	29
3.2. Напрямки вдосконалення організаційної структури державного управління	38
ВИСНОВКИ.....	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	41

ВСТУП

В сучасних умовах держава має вирішувати ряд складних завдань, пов'язаних з ефективним управлінням суспільством, забезпеченням прав та інтересів громадян, забезпеченням національної безпеки та стабільності. Одним із ключових аспектів успішного вирішення цих завдань є належна організаційна структура державного управління. Таким чином, тема "Організаційна структура державного управління" є актуальною і потребує детального дослідження.

У контексті сучасних викликів та тенденцій розвитку суспільства, організаційна структура державного управління є основним інструментом для забезпечення ефективного функціонування державних органів, реалізації державної політики та виконання завдань, покладених на державу. Тому вивчення організаційної структури державного управління має велике значення для розвитку сучасного державного управління [20].

Тема курсової роботи "Організаційна структура державного управління" є актуальною, оскільки вона розкриває важливі аспекти функціонування системи державного управління. Шляхом аналізу та порівняння з відомими дослідженнями, присвяченими цій проблемі, можна визначити актуальні тенденції в розвитку організаційних структур державного управління, а також визначити необхідність та доцільність дослідження для подальшого розвитку відповідної галузі знань.

Ця тема є актуальною як для вчених та дослідників у галузі державного управління, так і для практиків, які працюють у сфері державного управління. Вивчення організаційної структури державного управління допоможе розкрити особливості функціонування та розвитку державних органів, виявити проблемні питання та запропонувати шляхи їх вирішення.

Отже, метою даної курсової роботи є вивчення організаційної структури державного управління, аналіз її складових елементів, визначення

особливостей функціонування та розвитку державних органів, а також розкриття проблемних питань та запропонування шляхів їх вирішення.

Метою дослідження є вивчення організаційної структури державного управління з метою розкриття її основних принципів та принципів організації, а також визначення її ролі в ефективному функціонуванні державних органів.

Об'єктом дослідження є організаційна структура державного управління в цілому, а предметом - її складові елементи, принципи побудови, функції та завдання.

Методи дослідження включають аналіз теоретичних джерел та нормативно-правових актів, порівняльний аналіз різних моделей організаційної структури державного управління, емпіричні методи для вивчення практики функціонування органів управління.

1. Дослідити історичний розвиток організаційної структури державного управління в Україні.
2. Проаналізувати сучасну організаційну структуру державного управління на прикладі урядових органів.
3. Вивчити основні принципи та методи формування організаційної структури державного управління.

Огляд літератури з теми дослідження дозволить визначити наявні знання в цій галузі та вказати на невирішені аспекти, які можуть бути важливими для подальших досліджень.

Структура роботи включає в себе вступ, 3 розділи, висновки, список використаних джерел.

ВИСНОВКИ

Організаційна структура державного управління є ключовим елементом ефективного функціонування держави. Вона визначає способи організації влади, розподіл повноважень та взаємодію між різними рівнями управління. Важливою складовою організаційної структури є її гнучкість та можливість адаптації до змін у внутрішній та зовнішній ситуації країни. Для досягнення успіху управління важливо забезпечити відповідність структури завданням та функціям, що вона виконує, а також постійно вдосконалювати її з урахуванням сучасних вимог та тенденцій розвитку суспільства і держави [6].

1. Дослідивши історичний розвиток організаційної структури державного управління в Україні, можна зробити висновок, що цей процес є складним і багатогранним. Від початку формування держави до сьогодення спостерігається постійний процес трансформації та модернізації структури органів управління, що відбиває ключові віхи і зміни в історії нашої країни.
2. Аналіз сучасної організаційної структури державного управління на прикладі урядових органів показав, що вона є досить складною та інтегрованою, водночас потребує реалізації Концепція реформування системи центральних органів виконавчої влади.
3. Вивчення основних принципів та методів формування організаційної структури державного управління підтверджує важливість раціонального підходу до цього процесу. Зокрема, важливо враховувати специфіку державного управління у період дії правового режиму воєнного стану, потреби суспільства та принципи ефективного функціонування органів управління.
4. Проаналізувавши, організаційну структуру державного управління України, можна визначити як спільні, так і відмінні риси. Важливо враховувати кращий європейський досвід для вдосконалення системи державного управління в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архипова Є. О. Електронне урядування як форма організації державного управління [Електронний ресурс]/ Є. О. Архипова // Державне управління: удосконалення та розвиток: електронне наукове фахове видання. — 2020. — № 4. — Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=855>

2. Бакуменко В.Д. Формування державно-управлінських рішень : проблеми теорії, методології, практики : Монографія. / В.Д. Бакуменко; Редкол. : В.М. Князєв, П.І. Надолішній, М.І. Мельник та ін. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – 328 с.
3. Бакуменко В.Д., Попов С.А. Парадигма інноваційного розвитку суспільства: сучасні концепції реформування публічного управління. Ефективність державного управління. 2020. Вип. 43. С. 21–28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_43_4.
4. Баштанник А.Г., Баштанник В.В. Організаційні засади формування інтегрованих систем публічного управління в контексті Європейського інтеграційного процесу. Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Управління. 2022. Вип. 4. С. 15–26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvamu_upravl_2012_4_4.
5. Бобровський О.І. Концептуальні засади розвитку змістовно-функціональної діяльності в публічному управлінні територіальних громад. Право та державне управління. 2020. № 2. С. 237–247.
6. Бородін Є.І., Ліненко І.М. Органи місцевого самоврядування як об'єкт Право та державне управління реформування в контексті децентралізації влади в Україні. Публічне адміністрування: теорія та практика. 2022. Вип. 2 (16). URL: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2016-02\(16\)/25.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2016-02(16)/25.pdf).
7. Будник М.А. Основні напрями вдосконалення адміністративно-державного управління на регіональному рівні. Теорія та практика державного управління. 2010. Вип. 1 (28). URL: file:///C:/Users/Helen/Downloads/Trpu_2010_1_28.pdf.
8. Дегтяр А.О. Державно-управлінські рішення: інформаційно-аналітичне та організаційне забезпечення : монографія. Харків : ХарПІДУ НАДУ «Магістр», 2004. 224 с.
9. Дерещ В. Зміст управлінських відносин у системі органів виконавчої влади України // Юридична Україна. – 2005. – № 11. – С. 19-22.

10. Дерещ В. Реординаційні відносини як окремий вид управлінських відносин між органами виконавчої влади // Право України. – 2005. – № 5. – С. 32-35.
11. Державне управління / За ред. А.Ф. Мельник. – К. : Знання-Прес, 2003. – 343 с.
12. Державне управління : Слов.-довід. / Уклад. : В.Д. Бакуменко (кер. творч. кол.), Д.О. Безносенко, І.М. Варзар, В.М. Князєв, С.О. Кравченко, Л.Г. Штика; За заг. ред. В.М. Князєва, В.Д. Бакуменка. – К. : Вид-во УАДУ, 2002. – 228 с.
13. Державне управління: підручник: у 2-х т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк(голова) [та ін.]. К.; Дніпропетровськ: НАДУ, 2019. Т. 1. 564 с.
14. Дзвінчук Д.І. Менеджмент організацій : Конспект лекцій / Д.І. Дзвінчук, В.І. Малімон, В.П. Петренко. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2007. – 272 с. для села: ринок, пропозиція, практика використання. 2020. № 3. С. 18—23.
15. Коваленко С. П. Управління та контроль у державних холдингових компаніях // Статистика України. 2018. № 1. С. 104—107.
16. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 17.03.2024).
17. Кравченко С.О. Державно-управлінські реформи: теоретико-методологічне обґрунтування та напрями впровадження : монографія. Київ : НАДУ, 2018. 296 с.
18. Малиновський В.Я. Державне управління : Навчальний посібник. – Луцьк : Вежа, 2000. – 558 с.
19. Малиновський В.Я. Побудова організаційних структур державного управління сучасної демократичної держави // Вісник УАДУ. – 2020. – № 4. – С. 280-288.

20. Мартиненко В.М. Державне управління : шлях до нової парадигми (теорія та методологія) : Монографія.– Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ Магістр, 2023. – 220 с.
21. Новий курс : реформи в Україні. 2010-2015. Національна доповідь / за заг. ред. В.М. Гейця. – К. : НВЦ НБУВ, 2010. – 232 с.
22. Одінцева Г.С. Теорія та історія державного управління : Навч. посіб. / Г.С. Одінцева, В.Б. Дзюндзюк, Н.М. Мельтюхова та ін. – К. : Видавничий дім Професіонал, 2008. – 288 с.
23. Остапенко О. М. Служби контролінгу та антикризового управління в сільськогосподарських виробничих кооперативах // Держава та регіони: Серія: Економіка та підприємництво. 2020. № 4. С. 183—187.
24. Попов С.А. Державно-управлінські нововведення: теорія, методологія, практика : монографія. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. 296 с.
25. Про державну службу : Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19> (дата звернення: 17.08.2020).
26. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11 вересня 2003 р. № 1160-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15> (дата звернення: 18.03.2024).
27. Про місцеве самоврядування : Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр> (дата звернення: 17.03.2024).
28. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09 квітня 1999 р. № 586-XIV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14> (дата звернення: 17.03.2024).
29. Пшеничних А. В. Трансформація організаційних структур як метод антикризового управління підприємством // Обладнання та техніка

30. Сакевич І. А. Організаційні структури та функції управління підприємствами в сучасних умовах // Формування ринкових відносин в Україні. 2017. № 11(78). С. 33—36.
31. Транченко Л. В. Формування організаційної структури підприємства відповідно до вимог програмно-цільового управління // Актуальні
32. Череп А. Організаційні структури управління як елементи механізму господарювання // Вісник Національної академії державного управління при Президенті України. — 2019. № 1. С. 247—251.
33. Шпикуляк О. Г. Ефективність управління аграрним підприємством // Економіка АПК. — 2021. № 3. С. 22—25.
34. Юрчишин В. В. Розбудова системи державного управління сільським господарством // Економіка АПК. 2020. № 6. С. 6—17.
35. Якубовський О. П. Кадри, еліти, лідерство в державному управлінні : Навч.-метод. посібник. / О. П. Якубовський, Л. Л. Приходченко. — О.: ОФ УАДУ, 2001. — 172 с.
36. Указ Президента 24 лютого 2022 року № 68/2022 «Про утворення військових адміністрацій» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68/2022#Text>).
37. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: Указ Президента України від 22.07.1998 р. № 810 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/810/98> НЕ актуальний.
38. Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України: Постанова Верховної Ради України від 11.12.2014 № 26-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1099-19>. Це не актуальне джерело. Є План дій Уряду на 2024.
39. Державне управління: підруч. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна. К.: Знання, 2009. 582 с.